

Я маю тимчасовий захист в Чеській Республіці, і мені потрібно знати, як діяти після 01.07.2023

Практичні рекомендації щодо утримання або забезпечення житла та пільгової підтримки осіб, які мають тимчасовий захист.

1. Зараз я проживаю в **ОБ'ЄКТІ ЕКСТРЕННОГО РОЗМІЩЕННЯ**

До 30.06.2023 державне гуманітарне житло надається безкоштовно всім розміщеним особам.

З 01.07.2023 **проживання буде безкоштовним (оплачуванням державою) лише для вразливих осіб та тих, кому надано тимчасовий захист менше 150 днів тому**. Інші гості повинні оплачувати проживання самостійно. Для оплати орендної плати вони можуть отримати підтримку у вигляді гуманітарної допомоги, збільшеної на так звані враховані витрати на житло.

Як діяти далі?

1. **Негайно зв'яжіться з постачальником житла та дізнайтеся**, на яких умовах можна укласти договір оренди або інший договір про розміщення. Повідомте власника про можливість вашого доходу. Якщо ви не розумієте умови або або не здатні їх виконати, зв'яжіться з консультаційною лінією (див. нижче).
2. Якщо ви належите до так званої вразливої групи населення, тобто маєте обмежені можливості заробітку через вік чи стан здоров'я, держава й надалі буде оплачувати ваше проживання. **Вразливість можна довести лише за допомогою заяви на отримання гуманітарної допомоги!**

Вразливі групи населення:

- Діти до 18 років
- Особи старше 65 років
- Особи з обмеженими можливостями через стан здоров'я та інваліди
- Особи, які здійснюють догляд за дитиною віком до 6 років або особами з інвалідністю
- Вагітні жінки
- Студенти до 26 років

Тому необхідно **подати заяву на отримання гуманітарної допомоги, навіть якщо ви ще не подавали заяву на неї і навіть якщо вона вам не була надана**. Ознаку вразливості можна вказати лише в електронній заяві на отримання гуманітарної допомоги. **Як це зробити?**

- a. **Подайте заяву на отримання гуманітарної допомоги для себе та своїх дітей** як ви звикли, або якщо ви ще не подали заяву, то тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/jazyk>, важливу інформацію та інструкції можна знайти тут <https://www.mpsv.cz/web/cz/humanitarni-davka>:
 - b. У разі **дітей до 18 років та осіб старше 65 років** ознака вразливості створюється в заяві на отримання гуманітарної допомоги **автоматично**.
 - c. У разі **особи з інвалідністю** необхідно до заяви **завантажити копію картки** інваліда з України або довідки про інвалідність (на період дії воєнного стану в Україні також дійсні прострочені картки та довідки) або висновок чеського управління соціального забезпечення тут <https://eportal.cssz.cz/>:
 - d. У разі особи, **яка доглядає за дитиною до 6 років**, необхідно вказати ім'я дитини, за якою вона доглядає.
 - e. У разі особи, **яка доглядає за особою з обмеженими можливостями або інвалідністю**, необхідно вказати ім'я особи, за якою вона доглядає. Водночас особа **з обмеженими можливостями або інвалідністю повинна вказати, хто за нею доглядає**.
 - f. У разі **студента віком до 26 років** до заяви про надання гуманітарної допомоги необхідно додати копію підтвердження про навчання в чеській школі або підтвердження про прийняття на навчання в чеську школу. Підтвердження буде видано школою, до якої вас прийняли.
 - g. У разі **вагітної жінки** до заяви на отримання гуманітарної допомоги необхідно додати медичний висновок або довідку про вагітність.
3. Відмітка про вразливість із заяви на отримання гуманітарної допомоги **автоматично записується в систему**, через яку виділяється безкоштовне житло (HUMPO).
 4. Ви маєте право на **безкоштовне проживання протягом 150 днів з моменту надання вам тимчасового захисту**, навіть якщо ви не є вразливою особою.
 5. **Повідомте свого постачальника житла, що ви належите до групи вразливих осіб і маєте право на житло, оплачене державою.**
 - a. Якщо власник продовжує надавати таку форму розміщення, **ви можете залишитися в тому самому помешканні**.

- b. Якщо власник більше **не надає житлоє, слід звернутися до КАСРУ** тут: <https://prod.frs.gov.cz/uk/tymchasovyy-zakhyst/spysok-krayovykh-tsentriv-dopomohy-ukrayini/>, де вам призначать нове житло на основі ознаки вразливості в системі HUMPO.

6. Якщо ви змінюєте житло самостійно або без серйозних об'єктивних причин (наприклад, безбар'єрний будинок для інвалідів-візочників), ви втрачаєте право на безкоштовне житло, навіть якщо ви вразлива людина!
7. Якщо ви **не належите до групи вразливих осіб**, слід або **укласти договір оренди з існуючим постачальником житла**, або знайти інше житло, якщо нинішній власник більше не надає житло або надає його на умовах, які були б неприйнятні для вас. У цій справі ви можете звернутися в муніципалітет, СРІС (<https://www.integracnicentra.cz/>), на консультаційні лінії (див. нижче) або служби підтримки (наприклад, тут: https://www.mpsv.cz/documents/20142/4552532/HUMPO_A4_cerven_2023_UA.pdf/fe8f35d1-7018-cb58-0ff1-b07fead59512).
8. Якщо трапилося так, що **частина вашої родини відноситься до вразливої групи, а частина ні** (наприклад, у сім'ї, де є батько, мати, дитина 5 років і дитина 8 років, обидва діти і один з батьків, який доглядає за 5-річною дитиною, будуть у вразливій групі, другий батько не буде вразливою особою), необхідно, щоб вразливість була визначена у осіб, яких це стосується (через електронну заяву на отримання гуманітарної допомоги), та домовитися з постачальником житла про укладення договору оренди для невразливої особи, яка буде оплачувати оренду самостійно (якщо ви маєте право на гуманітарну допомогу, у цієї невразливої особи для розрахунку допомоги будуть оцінені враховані витрати на житло).
9. Умови **припинення проживання** завжди регулюються договором оренди, який ви укладаєте з постачальником житла, і Цивільним кодексом. Консультаційні лінії див. нижче.
10. Якщо витрати на житло перевищують ваші фінансові можливості, можна **подати заяву на гуманітарну допомогу, збільшену на враховані витрати на житло**. Загальна сума фінансової підтримки залежить від вашого доходу та заощаджень і місця вашого проживання. **Усі дані необхідно внести до заяви на отримання гуманітарної допомоги.**
-

2. Особи, які проживають в СОЛІДАРНОМУ ДОМОГОСПОДАРСТВІ

Солідарні домогосподарства (власники) з 1. 7. 2023 року не отримуватимуть державну допомогу за розміщення осіб, які мають тимчасовий захист. Враховані витрати на житло можуть бути отримані безпосередньо орендарями (особами з тимчасовим захистом) через гуманітарну допомогу, якщо їх власних коштів недостатньо для оплати оренди.

Як діяти далі?

1. Якщо Ви орендували окрему квартиру, Вам необхідно домовитися з власником квартири, щоб він **zarejestruvav kvartiru v reestri kvartir** тут: <https://www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-pro-solidarni-domacnost>. Це необхідно зробити для того, щоб мати можливість запросити на проживання в цій квартирі більш високі враховані витрати на житло в гуманітарній допомозі, якщо ви хочете подати заяву на її отримання.
2. Домовтеся з власником квартири про **укладення договору оренди**, наприклад, див. тут: <https://czechia.iom.int/resources/rental-contract-template>. Тут повинні бути вказані імена всіх розміщених осіб.
3. Якщо у вас недостатньо коштів для оплати оренди, **ви можете подати заяву на гуманітарну допомогу, збільшену на враховані витрати на житло** (див. нижче), тобто 3000 крон/особу. Це запитується через заяву на отримання гуманітарної допомоги тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. Можливо врахувати враховані витрати на житло в допомозі на користь до 5 осіб, які проживають разом в одному колі (сім'ї), кількість «сімей» (кіл), які проживають в одній квартирі, не обмежена.
4. Якщо **ви проживаєте в одному домогосподарстві з власником квартири** (це не окрема квартира), ця квартира не може бути зареєстрована в реєстрі квартир. Для цих приміщень в рамках гуманітарної допомоги враховані витрати на житло будуть нижче, а саме 2 400 крон/особу.
5. Якщо **ви проживаєте в квартирі, яку її власник не zarejestruvav u reestri kvartir, або якщо ви проживаєте в житлі, яке не є квартирою, і у вас є витрати на житло**, враховані витрати на житло, які можуть бути зараховані до гуманітарної допомоги, також будуть нижче, а саме 2400 крон/особа.

Яку підтримку я можу отримати?

Гуманітарна допомога

ситуація	Сума допомоги, яка входить у розрахунок
Дорослий протягом 150 днів після надання тимчасового захисту	4 860 крон/місяць
Особа з інвалідністю протягом і понад 150 днів з моменту надання тимчасового захисту	7 290 крон/місяць
Дитина до 18 років	3 490 крон/місяць
Дитина з інвалідністю протягом і понад 150 днів з моменту надання тимчасового захисту	5 235 крон/місяць
Дитина віком від 6 до 10 років протягом і понад 150 днів	4 188 крон/місяць
Дорослий понад 150 днів	3 130 крон/місяць
Дорослий, який належить до групи вразливих осіб і перебуває в Чеській Республіці понад 150 днів	4 860 крон/місяць
Особа з інвалідністю, яка перебуває в Чеській Республіці понад 150 днів	7 290 крон/місяць

Враховані витрати на житло, включені в розрахунок гуманітарної допомоги

Тип житла	Сума
Проживання в квартирі, зареєстрованій в реєстрі квартир Міністерства праці та соціальних справ	+ 3 000 крон/місяць/особа
Проживання в іншому місці, ніж у квартирі, зареєстрованій в реєстрі квартир	+ 2 400 крон/місяць/особа

Заява на отримання гуманітарної допомоги подається в електронному вигляді тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. **Загальний розмір допомоги з врахованими витратами на житло визначається відповідно до вашого доходу!!!** (дохід вираховується з індивідуальної гуманітарної допомоги на одну особу та врахованих витрат на житло; отримана сума порівнюється із залишком грошових коштів на банківських рахунках). Якщо розмір допомоги менший за 50 чеських крон, але більший за 0 чеських крон, вона надається в розмірі 50 чеських крон.

Орієнтовний калькулятор для розрахунку гуманітарної допомоги доступний на сайті: www.mpsv.cz/web/cz/orientacni-kalkulacka.

Лінії інформації та підтримки

Лінія і її спрямованість	контактні дані	мови	години роботи
Безкоштовна лінія Міністерства праці та соціальних справ: соціальне консультування, кризове втручання, також для помічників з Чеської Республіки	+ 420 800 601 020 https://linkalia.cz/	чеська, українська, російська, ромська, угорська	Пн - Пт: 9-17 + кризова інтервенція додатково у вихідні, до 21 год
Лінія Бюро зайнятості для громадян України: та їх роботодавців: гуманітарна допомога, зайнятість, безпечна праця	+ 420 950 180 100 ua@uradprace.cz	українська	-
Інформаційна лінія Міністерства внутрішніх справ для іноземців з тимчасовим захистом з питань перебування	+ 420 974 801 802 ukrajina@mvr.cz	українська	Пн - Пт: 8:00 – 16:00
Гаряча лінія для біженців з України: Людина в біді	+420 770 600 800	українська	-
Інформаційна лінія МОМ (безкоштовно)	+420 800 050 749	українська, чеська, англійська, російська	Пн - Пт: 9:00 – 17:00
Лінія допомоги громадянам України Харіта ЧР: Інформація, допомога, психосоціальна допомога, переклади	+420 731 432 431 ukraina.info@charita.cz	українська, чеська	Пн - Пт: 9:00 – 18:00
Психологічна допомога іноземцям, які постраждали від подій в Україні NÚDZ Карта психосоціальної допомоги Україні	+420 283 088 467 https://www.nudz.cz/pomahame-ukrajine/psychosocialni-podpora	українська, російська	-

Jsem držitel dočasné ochrany v České republice a potřebuji vědět, jak postupovat po 1. 7. 2023

Praktické doporučení k postupu v udržení nebo zajištění bydlení a dávkové podpory určené držitelům dočasné ochrany.

1. Aktuálně bydlím v **NOUZOVÉM UBYTOVÁNÍ**

Do 30. 6. 2023 je státní humanitární ubytování hrazeno všem ubytovaným osobám zdarma.

Od 1. 7. 2023 **bude ubytování zdarma (hrazené státem) pouze pro ty, kdo spadají mezi zranitelné osoby a ty, komu byla udělena dočasná ochrana před méně než 150 dny**. Ostatní ubytovaní si musí ubytování hradit sami. Pro úhradu nájmu mohou získat podporu zvýšenou humanitární dávkou o tzv. započitatelné náklady na bydlení.

Jak postupovat?

1. **Kontaktujte obratem svého ubytovatele a zjistěte**, za jakých podmínek je možné uzavřít nájemní smlouvu nebo jinou smlouvu o ubytování. Informujte majitele o možnostech svých příjmů. Pokud podmínkám nerozumíte nebo pro Vás nejsou zvládnutelné, obraťte se na poradenskou linku (viz níže).
2. Pokud spadáte do tzv. zranitelné skupiny obyvatel, tedy máte omezenou možnost výdělku z důvodu věku nebo zdravotního stavu, bude za Vás ubytování nadále hradit stát. **Zranitelnost je možné prokázat pouze prostřednictvím žádosti o humanitární dávku!**

Zranitelné skupiny obyvatel:

- Děti do 18 let
- Senioři nad 65 let
- Osoby se zdravotním postižením a invalidé
- Osoby pečující o děti do 6 let nebo osobu se zdravotním postižením nebo invalidu
- Těhotné ženy
- Studenti do 26 let věku

Je tedy třeba **požádat o humanitární dávku, i když jste doposud nežádali a to i pokud by Vám nebyla přiznána**. Pouze v elektronické žádosti o humanitární dávku je možné vyznačit příznak zranitelnosti. **Jak to udělat?**

- a. **Podejte žádost o humanitární dávku za sebe i své děti** tak, jak jste zvyklí, nebo pokud jste doposud nežádali, tak zde: <https://davkyuk.mpsv.cz/jazyk>, důležité informace a pokyny můžete najít zde: <https://www.mpsv.cz/web/cz/humanitarni-davka>
 - b. **U dětí do 18 let a seniorů nad 65 let** se v žádosti o humanitární dávku příznak zranitelnosti vytvoří **automaticky**.
 - c. **U osoby s postižením** je třeba k žádosti **nahrát kopii průkazu** ZP z Ukrajiny nebo potvrzení o invaliditě (po dobu stanného práva na Ukrajině platí i propadlé průkazy a potvrzení) nebo posudek české správy sociálního zabezpečení zde: <https://eportal.cssz.cz/>
 - d. U osoby **pečující o dítě do 6 let** je třeba uvést jméno dítěte, o které pečuje.
 - e. U osoby **pečující o osobu s postižením nebo invalidní** je třeba uvést jméno osoby, o kterou pečuje. Zároveň osoba **s postižením nebo invalidní musí uvést, kdo o ni pečuje**.
 - f. U **studenta do 26 let** je třeba k žádosti o humanitární dávku přiložit kopii potvrzení o studiu na české škole nebo potvrzení o přijetí ke studiu na českou školu. Potvrzení Vám vydá škola, kam jste byl/a přijat/a.
 - g. U **těhotné ženy** je třeba k žádosti o humanitární dávku přiložit lékařskou zprávu nebo těhotenský průkaz.
3. Označení zranitelnosti z žádosti o humanitární dávku se **automaticky propíše do systému**, skrz který se přiděluje bezplatné ubytování (HUMPO).
 4. Nárok na ubytování **zdarma máte také 150 dní od doby, kdy Vám byla udělena dočasná ochrana**, i když nejste zranitelná osoba.
 5. **Informujte svého ubytovatele o tom, že spadáte do skupiny zranitelných osob a máte nárok na ubytování hrazení státem.**
 - a. Pokud nadále bude majitel tuto formu ubytování zajišťovat, **můžete zůstat ve stejném ubytování**.
 - b. Pokud by majitel již nadále ubytování **neposkytoval, je třeba se obrátit na KACPU** zde: <https://prod.frs.gov.cz/uk/tymchasovyy-zakhyst/spysok-krayovykh-tsentriv-dopomohy-ukrayini/>, kde vám na základě příznaku zranitelnosti v systému HUMPO přidělí ubytování nové.

6. Pokud ubytování změníte sami nebo bez závažných objektivních důvodů (např. bariérový dům pro vozíčkáře), ztrácíte nárok na ubytování zdarma, i když jste zranitelná osoba!
 7. Pokud **nespadáte do skupiny zranitelných osob**, je třeba buď **uzavřít nájemní smlouvu se stávajícím ubytovatelem**, nebo si najít jiné ubytování, pokud by stávající majitel již ubytování neposkytoval nebo poskytoval za podmínek, které by pro Vás nebyly zvládnutelné. Obrátit se v této věci můžete na obec, CPIC <https://www.integracnicentra.cz/>), poradenské linky (viz níže) nebo podpůrné služby (například zde: https://www.mpsv.cz/documents/20142/4552532/HUMPO_A4_cerven_2023_UA.pdf/fe8f35d1-7018-cb58-0ff1-b07fead59512
 8. Pokud by se stalo, že **část Vaší rodiny spadá do zranitelných osob a část ne** (například u rodiny otec, matka, dítě 5 let a dítě 8 let budou ve zranitelné skupině obě děti a jeden rodič jako pečující o pětileté dítě, druhý rodič zranitelnou osobou nebude), je také třeba mít vyznačenou zranitelnost u osob, kterých se týká (elektronickou žádostí o humanitární dávku) a domluvit se s ubytovatelem na uzavření nájemní smlouvy pro nezranitelnou osobu, která bude nájem hradit sama (pokud vám vznikne nárok na humanitární dávku, bude mít tato nezranitelná osoba pro výpočet dávky zhodnoceny započitatelné náklady na bydlení).
 9. Podmínky **ukončení ubytování** se vždy řídí nájemní smlouvou, kterou máte s ubytovatelem uzavřenou a občanským zákoníkem. Poradenské linky viz níže.
 10. Pokud náklady na bydlení přesahují vaše finanční možnosti, je možné **požádat o humanitární dávku zvýšenou o započitatelné náklady na bydlení**. Celková výše finanční podpory závisí na Vašich příjmech a úsporách a na tom, kde bydlíte. **Všechny údaje je třeba uvést do žádosti o humanitární dávku.**
-

2. Osoby žijící v **SOLIDÁRNÍ DOMÁCNOSTI**

Solidární domácnosti (majitelé) nebudou od 1. 7. 2023 dostávat státní příspěvek za to, že ubytovali držitele dočasné ochrany. Započitatelné náklady na bydlení mohou dostat přímo nájemníci (držitelé dočasné ochrany) prostřednictvím humanitární dávky, pokud jim na nájem nestačí vlastní prostředky.

Jak postupovat?

1. Pokud máte pronajatý samostatný byt, je třeba se domluvit s vlastníkem bytu, aby byt **zapsal do evidence bytů** zde: <https://www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-pro-solidarni-domacnost>. Je to proto, aby bylo možné na bydlení v tomto bytě žádat vyšší započitatelné náklady na bydlení v humanitární dávce, pokud ji chcete žádat.
2. Domluvte se s vlastníkem bytu na **uzavření nájemní smlouvy**, například viz zde: <https://czechia.iom.int/resources/rental-contract-template>. Měla by zde být uvedena jména všech ubytovaných osob.
3. Pokud nemáte dostatečné prostředky na úhradu nájmu, **můžete si požádat o humanitární dávku zvýšenou o započitatelné náklady na bydlení** (viz níže), tj. 3 000 Kč/osobu. Žádá se prostřednictvím žádosti o humanitární dávku zde: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. Je možné zohlednit započitatelné náklady na bydlení dávku až na 5 osob žijících společně v jednom okruhu (rodině), počet „rodin“ (okruhů) žijících v jednom bytě není omezen.
4. Pokud **sdílíte s vlastníkem bytu jednu domácnost** (nejde o samostatný byt), nelze tento byt evidovat do evidence bytů. Na tyto prostory se v humanitární dávce zhodnotí započitatelné náklady na bydlení nižší, a to 2 400 Kč/osobu.
5. Pokud **bydlíte v bytě, který vlastník nezaregistroval do evidence bytů, nebo bydlíte v ubytování, které není bytem, a máte náklady na bydlení**, zhodnotí se vám v humanitární dávce započitatelné náklady na bydlení také nižší, a to 2 400 Kč/osobu.

Jakou podporu mohu získat?

Humanitární dávka

situace	Výše dávky vstupující do výpočtu
Dospělá osoba do 150 dní od udělení dočasné ochrany	4 860 Kč/měsíc
Osoba se zdravotním postižením do i nad 150 dní od udělení dočasné ochrany	7 290 Kč/měsíc
Dítě do 18 let	3 490 Kč/měsíc
Dítě se zdravotním postižením do i nad 150 dní od udělení dočasné ochrany	5 235 Kč/měsíc
Dítě ve věku 6 – 10 let do i nad 150 dní	4 188 Kč/měsíc
Dospělá osoba nad 150 dní	3 130 Kč/měsíc
Dospělá osoba, která spadá do skupiny zranitelných osob, pobývajících v ČR nad 150 dní	4 860 Kč/měsíc
Osoba se zdravotním postižením, která pobývá v ČR nad 150 dní	7 290 Kč/měsíc

Započitatelné náklady na bydlení vstupující do výpočtu humanitární dávky

Typ bydlení	Výše
Bydlení v bytě, který je zapsán do registru bytů MPSV	+ 3 000 Kč/měsíc/osoba
Bydlení jinde, než v bytě zapsaném v registru bytů	+ 2 400 Kč/měsíc/osoba

Žádost o humanitární dávku se podává elektronicky zde: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. **Celková výše dávky se započítatelnými náklady na bydlení je určena podle Vašich příjmů!!!** (příjmy se od výše jednotlivé humanitární dávky za osobu a započítatelných nákladů na bydlení odečítají; výsledná částka se porovnává s peněžním zůstatkem na bankovních účtech). Pokud vyjde výše dávky méně než 50 Kč, ale více jak 0 Kč, bude poskytnuta ve výši 50 Kč.

Orientační kalkulačka výpočtu humanitární dávky je na webu:

www.mpsv.cz/web/cz/orientacni-kalkulacka.

Informační a podpůrné linky

Linka a její zaměření	kontakty	jazyky	provozní doba
Bezplatná linka MPSV: sociální poradenství krizová intervence, též pro pomáhající z ČR	+ 420 800 601 020 https://linkalia.cz/	čeština, ukrajinština, ruština, romština, maďarština	po-pá 9-17 + krizová intervence navíc víkendy, do 21 hod
Linka Úřadu práce pro občany Ukrajiny: a jejich zaměstnavatele: humanitární dávka, zaměstnanost, bezpečná práce	+ 420 950 180 100 ua@uradprace.cz	ukrajinština	-
Infolinka MV pro cizince s dočasnou ochranou pro pobytové otázky	+ 420 974 801 802 ukrajina@mvcz.cz	ukrajinština	po - pá: 8:00 - 16:00
Helplinka pro uprchlíky z Ukrajiny: Člověk v tísni	+420 770 600 800	ukrajinština	-
Informační linka IOM (bezplatná)	+420 800 050 749	ukrajinština, čeština, angličtina, ruština	po - pá: 9:00 - 17:00
Asistenční linka pro občany Ukrajiny Charita ČR: Informace, asistence, psychosociální pomoc, překlady	+420 731 432 431 ukraina.info@charita.cz	Ukrajinština, čeština	po - pá: 9:00 - 18:00
Psychologická pomoc pro cizince zasažené děním na Ukrajině NÚDZ Mapa psychosociální pomoci Ukrajině	+420 283 088 467 https://www.nudz.cz/pomahame-ukrajine/psychosocialni-podpora	ukrajinština, ruština	-